

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра обліку та аудиту

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

від 16. 09. 2025 № 1

Голова НМР І. ШЕМЕЛИНЕЦЬ

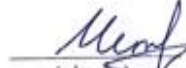
Робоча програма навчальної дисципліни
«Облік і оподаткування: концепції, методики, розвиток»

для підготовки здобувачів вищої освіти,
третього (освітньо-наукового) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність D1 Облік і оподаткування
освітня програма «Облік і оподаткування»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Облік і оподаткування: концепції, методики, розвитку» укладена на основі освітньої програми «Облік і оподаткування», третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності D1 Облік і оподаткування, затвердженої Вченою радою Університету від 29.05.2025 року, протокол №15.

Укладачі:

(підпис)

В. МЕТЕЛИЦЯ, д.е.н.,
с.н.с., професор кафедри
обліку та аудиту

(підпис)

О. КОЛІСНИК, к.е.н,
доцент, доцент кафедри
обліку та аудиту

Гарант освітньої
програми:

(підпис)

В. КРАЄВСЬКИЙ, д.е.н.,
професор, декан ФПСОА

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою обліку та аудиту протокол від «28» 08 2025 р. № 1

Завідувач кафедри
обліку та аудиту

(підпис)

А. ЛІСОВИЙ, д.е.н., професор

Розглянуто і схвалено вченою радою факультету податкової справи, обліку та аудиту, протокол від «10» 09 2025 р. № 1

Голова Вченої ради
ФПСОА

(підпис)

В. КРАЄВСЬКИЙ, д.е.н., професор

Завідувач навчально-методичного
відділу

(підпис)

Г. ГРИЩУК, доктор філософії

Регістраційний № ____

ЗМІСТ

	стор.
1. ПЕРЕДМОВА	3
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	12
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	14
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	16
9. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ	18

1. ПЕРЕДМОВА

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Облік і оподаткування: концепції, методики, розвиток» розроблена для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності D1 Облік і оподаткування, ОП «Облік і оподаткування». Дисципліна спрямована на формування у здобувачів системного уявлення про сучасні концепції розвитку обліку та оподаткування в умовах трансформаційної економіки. Особлива увага приділяється методологічним підходам, інноваційним інструментам обліку, а також актуальним тенденціям використання міжнародних стандартів фінансової звітності. Вивчення курсу сприяє розвитку наукового мислення та здатності здобувачів здійснювати аналітичні дослідження у сфері обліку й оподаткування.

Мета навчальної дисципліни: формування навичок прийняття економічних рішень шляхом засвоєння необхідних концептуальних, теоретичних та методологічних знань стосовно поліваріантності методів до оцінки та відображення інформації про об'єкти активів та капіталу за Міжнародними стандартами фінансової звітності, оволодіння практичними навичками щодо використання методів та процедур, пов'язаних із оцінкою, та відображенням об'єктів фінансового обліку у фінансових звітах суб'єктами господарювання (учасниками ринку цінних паперів, суспільно-значимими та іншими суб'єктами господарювання), а також оволодіння основними методами практичного застосування законодавчих вимог у визначенні податкових зобов'язань у процесі господарської діяльності суб'єктів господарювання та зменшення ризиків у прийнятті управлінських рішень.

Завдання навчальної дисципліни: надання здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня знань з концептуальних основ та їх впливу на формування інформації в системі обліку та звітності, розкриття основних положень Міжнародних стандартів фінансової звітності щодо поліваріантності методик оцінок окремих об'єктів бухгалтерського обліку, до визнання та розкриття статей фінансових звітів, вибору та встановлення облікових політик і облікових оцінок; надання знань стосовно системи оподаткування, концептуальних та методичних положень Податкового кодексу та напрацювання навичок розкриття взаємоз'язку показників фінансової і податкової звітності.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни-пререквізити: Філософія науки. Дисципліни-постреквізити: Методологія, організація та технологія наукових досліджень, Внутрішній фінансовий аудит, Обліково-аналітичне забезпечення контрольованих операцій, Інтегрована звітність суб'єктів господарювання.

Методи навчання: за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів вищої освіти (цільова аудиторія); за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання в системі Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є: усне опитування; тестування; розв'язання завдань, виконання розрахунків. письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – екзамен.

Організація поточного та підсумкового контролю здійснюється з використанням засобів дистанційного навчання в системі Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (150 год/5 кредитів ЄКТС)

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
Модулів – 2		
Змістових модулів – 3	Семестр:	
	1-й	1-й
Загальна кількість годин - 150	Лекції:	
	26 год.	6 год.
	Семінарські:	
	24 год.	4 год.
	Самостійна робота:	
	97 год.	138 год.
	Індивід. – консультаційна робота: 3 год	Індивід. – консультаційна робота: 2 год
	Форма підсумкового контролю: екзамен	

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

КОМПЕТЕНТНОСТІ	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ
ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК03. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем. СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо	ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження. РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей використовуючи сучасні наукові інструменти та дотримуючись норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. РН09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах. РН11. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми обліку та оподаткування з урахуванням соціальних,

розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.	економічних та правових аспектів. РН13. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються обліку та оподаткування, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.
---	---

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для здобувачів третього (освітньо-наукового рівня) рівня вищої освіти

(150 год/5 кредитів ЄКТС)

Денна форма

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	СЗ (год.)	ІКР (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1 (Т.1-4) «Основні концепції системи обліку та звітності. Розкриття інформації про активи у фінансовій звітності»						
Т. 1	Концептуальна основа та сучасні концепції системи обліку та звітності	2	2	-	7	11
Т. 2	Облікова політика та методики виправлення помилок у фінансових звітах	2	2	-	8	12
Т.3	Основні засоби, нематеріальні активи та запаси: визнання і методи оцінки	4	2	-	10	16
Т.4	Методики оцінки та розкриття інформації у фінансовій звітності про фінансові інструменти	4	4	3	10	21
Всього за змістовим модулем:		12	10	3	35	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 3 залікових кредити (90 год.)						
ЗМ 1 (Т. 5-7) «Методики визнання та оцінки об’єктів обліку»						
Т.5	Базові методики обліку та визнання доходів та витрат	4	4	-	12	20
Т. 6	Державні гранти: особливості обліку та розкриття інформації у фінансовій звітності	2	2	-	10	14
Т. 7	Особливості об’єктів обліку у сільськогосподарській діяльності та методики їх оцінок	2	2	-	10	14
Всього за змістовим модулем:		8	8	-	32	48
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
ЗМ 3 (Т. 8-10) «Законодавчо-нормативне регулювання податкової системи та особливості прямого і непрямого оподаткування»						
Т.8	Законодавчо-нормативне регулювання податкової системи та оподаткування податком на прибуток підприємств	2	2	-	10	14
Т.9	Оподаткування податком на додану вартість та складання податкової звітності	2	2	-	10	14
Т. 10	Оподаткування податком на доходи фізичних осіб та складання податкової звітності	2	2	-	10	14
Всього за змістовим модулем:		6	6	-	30	42
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Всього по модулю II:		14	14	-	62	90
Модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – Екзамен						
Усього за навчальною дисципліною		26	24	3	97	150

Заочна форма

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	СЗ (год.)	ІКР (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1 (Т.1-4) «Основні концепції системи обліку та звітності. Розкриття інформації про активи у фінансовій звітності»						
Т. 1	Концептуальна основа та сучасні концепції системи обліку та звітності	-	-	-	14	14
Т. 2	Облікова політика та методики виправлення помилок у фінансових звітах	1	-	-	14	15
Т. 3	Основні засоби, нематеріальні активи та запаси: визнання і методи оцінки	-	1	-	13	14
Т. 4	Методики оцінки та розкриття інформації у фінансовій звітності про фінансові інструменти	2	1	2	12	17
	Всього по модулю:	3	2	2	53	60
МОДУЛЬ II = 3 залікових кредити (90 год.)						
ЗМ 1 (Т. 5-7) «Методики визнання та оцінки об’єктів обліку»						
Т. 5	Базові методики обліку та визнання доходів та витрат	1	-	-	14	15
Т. 6	Державні гранти: особливості обліку та розкриття інформації у фінансовій звітності	1	1	-	14	16
Т. 7	Особливості об’єктів обліку у сільськогосподарській діяльності та методики їх оцінок	1	-	-	14	15
ЗМ 2 (Т. 8-10) «Законодавчо-нормативне регулювання податкової системи та особливості прямого і непрямого оподаткування»						
Т. 8	Законодавчо-нормативне регулювання податкової системи та оподаткування податком на прибуток підприємств	-	1	-	14	15
Т. 9	Оподаткування податком на додану вартість та складання податкової звітності	-	-	-	15	15
Т.10	Оподаткування податком на доходи фізичних осіб та складання податкової звітності	-	-	-	14	14
	Всього по модулю:	3	2	-	85	90
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Всього		6	4	2	138	150

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

Змістовний модуль 1. Основні концепції системи обліку та звітності. Розкриття інформації про активи у фінансовій звітності

Тема 1. Концептуальна основа та сучасні концепції системи обліку та звітності

План лекційного заняття:

1. Сучасні концепції системи обліку та звітності та роль Концептуальної основи
2. Елементи фінансової звітності, їх оцінка та визнання.
3. Основоположні припущення
4. Концепції капіталу та його збереження.
5. Основні вимоги до подання інформації у фінансовій звітності загального призначення

План семінарського заняття:

1. Елементи фінансової звітності, методики їх оцінка та визнання.
2. Звіт про фінансовий стан і його представлення.
3. Звіт про прибутки, збитки і інші сукупні доходи.
4. Представлення звіту про рух грошових коштів за прямим і непрямим методами .
5. Формування елементів звіту про рух власного капіталу.
6. Виклад облікових політик і примітки до фінансової звітності.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Концептуальна основа фінансової звітності та її значення.
2. Порядок розробки та впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності.
3. Основні концепції, передбачені концептуальною основою фінансової звітності.
4. Концепції як основа вітчизняної системи обліку та фінансової звітності.
5. Концепції капіталу та його збереження.

Рекомендована література: [1, 4, 5, 11, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24]

Тема 2. Облікова політика та методики виправлення помилок у фінансових звітах

План лекційного заняття:

1. Облікова політика, зміна облікових оцінок та виправлення помилок у фінансовій звітності
2. Події після дати балансу і їхній вплив на фінансову звітність
3. Припинена діяльність. Операційні сегменти. Пов'язані сторони

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Розкриття впливу зміни облікової оцінки
2. Приклади різних облікових оцінок в обліковій політиці та їх вплив на фінансовий результат.
3. Особливості внесення виправлення після дати складання балансу/
4. Проміжна фінансова звітність і вимоги до її складання.

Рекомендована література: [1, 4, 5, 1, 14, 15, 20, 21, 22, 23]

Тема 3. Основні засоби, нематеріальні активи та запаси: визнання і методи оцінки

План лекційного заняття:

1. Основні вимоги стосовно обліку та відображення інформації про основні засоби у фінансовій звітності

2. Визнання та оцінка основних засобів при надходженні
3. Моделі оцінки та методи амортизації основних засобів у процесі використання
4. Нематеріальні активи (придбані та внутрішньо генеровані)
5. Вимоги до інформації про основні засоби та нематеріальні у фінансовій звітності

План семінарського заняття:

1. Формування первісної вартості основних засобів та нематеріальних активів у залежності від джерела надходження
2. Відображення переоцінки основних засобів та нематеріальних активів в обліку
3. Нарахування амортизації та відображення її в обліку і звітності
4. Інвестиційна нерухомість та оренда основних засобів
5. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття
6. Формування первісної вартості внутрішньо генерованих нематеріальних активів
7. Постійна та періодична система обліку запасів та визначення собівартості реалізації
8. Оцінка запасів у процесі надходження, руху та вибуття.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Розкрити моделі оцінки основних засобів та нематеріальних активів для відображення у фінансовій звітності на кінець звітного періоду.
2. Методи нарахування амортизації для основних засобів та нематеріальних активів.
3. Порядок відображення знецінення нематеріальних активів за міжнародними стандартами фінансової звітності.
4. Облік, оцінка та відображення у звітності об'єктів фінансової оренди.
5. Облік, оцінка та відображення у звітності об'єктів інвестиційної нерухомості.
6. Оцінка запасів у процесі надходження, використання, вибуття та відображення у звітності.

Рекомендована література: [1, 4, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 20, 21, 22, 23, 24].

Тема 4. Методики оцінки та розкриття інформації у фінансовій звітності про фінансові інструменти

План лекційного заняття:

1. Поняття та визнання фінансових інструментів.
2. Оцінка фінансових активів та зобов'язань.
3. Хеджування грошових потоків
4. Відображення фінансових інструментів у звітності.

План семінарського заняття:

1. Облік та відображення у звітності звичайних та похідних фінансових інструментів.
2. Відображення фінансових інструментів за теперішньою вартістю.
3. Облік фінансових інвестицій методом участі в капіталі.
4. Облік фінансових інструментів за амортизованою вартістю методом ефективної ставки відсотка.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Розкрити поняття фінансового активу, фінансового зобов'язання та долевого інструменту.
2. Похідні фінансові інструменти: форвардні і ф'ючерсні контракти та свопи (валютні свопи).
3. Амортизована вартість цінних паперів, придбаних з дисконтом чи премією.
4. За даними, наведеними в методичних вказівках для самостійної роботи визначити амортизовану вартість довгострокової облігації для відображення у фінансовій звітності.

План індивідуально-консультаційної роботи:

1. Формування інформації стосовно фінансових інструментів для відображення у звітності.
2. Тестування на знецінення фінансових активів підприємства.
3. Оцінка фінансових інвестицій за справедливою вартістю.

4. Оцінка фінансових інвестицій за методом участі у капіталі.
5. Оцінка фінансових інвестицій за амортизованою вартістю.

Рекомендована література: [1, 4, 5, 6, 11, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24]

МОДУЛЬ 2.

Змістовний модуль 1. Методики визнання та оцінки об'єктів обліку

Тема 5. Базові методики обліку та визнання доходів та витрат

План лекційного заняття:

1. Важливі терміни та критерії визнання доходів згідно МСФЗ 15 «Дохід від договорів з покупцями»
2. Особливості визнання доходу від реалізації продукції і товарів
3. Особливості визнання доходу від реалізації робіт і послуг
4. Відображення доходів та витрат у фінансовій звітності
5. Витрати з податку на прибуток та податкові різниці
6. Визнання та первісна оцінка державних грантів згідно вимог МСФЗ (IAS) 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу»
7. Період визнання доходом державних грантів
8. Вимоги до інформації про державні гранти у фінансовій звітності

План семінарського заняття:

1. Облік доходів компанії у результаті реалізації різних активів: товарів, продукції, робіт, послуг, нерухомості, емісії акцій.
2. Виникнення податкових різниць та їх вплив на витрати з податку на прибуток.
3. Коригування витрат з податку на прибуток.
4. Відображення відстрочених податкових активів і зобов'язань.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Поняття дисконтованої вартості для оцінки доходу.
2. Особливості оцінки доходу за бартерними операціями.
3. Доходи, які виникають у результаті використання активів підприємства іншими сторонами.
4. Облік безповоротної позики від держави?
5. Вирішення тестових завдань.

Рекомендована література: [1, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24]

Тема 6. Державні гранти: особливості обліку та розкриття інформації у фінансовій звітності

План лекційного заняття:

1. Сутність, визнання та первісна оцінка державних грантів.
2. Особливості обліку державної допомоги
3. Період визнання доходом державних грантів
4. Погашення грантів та розкриття інформації у фінансовій звітності

План семінарського заняття:

1. Особливості обліку державної допомоги
2. Особливості обліку державних грантів
3. Погашення державних грантів і визнання доходів
4. Методи подання інформації про гранти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Розкрити основні поняття МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу»
2. Розкрити сутність та класифікацію державної допомоги
3. Погашення гранту, пов'язаного з активом та пов'язаного з доходом
4. Розкриття інформації про гранти у фінансовій звітності

Рекомендована література: [1, 4, 5, 7, 11, 14, 20, 21, 22, 23]

Тема 7. Особливості об'єктів обліку у сільськогосподарській діяльності та методики їх оцінок

План лекційного заняття:

1. Особливості об'єктів обліку за МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство» та основні поняття
2. Визнання та методи оцінки біологічних активів та сільськогосподарської продукції
3. Неможливість достовірної оцінки справедливої вартості
4. Розкриття інформації про об'єкти сільськогосподарської діяльності у фінансовій звітності

План семінарського заняття:

1. Поняття та класифікація біологічних активів за вимогами МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство»
2. Методи оцінки біологічних активів тваринного походження
3. Визначення справедливої вартості сільськогосподарської продукції
4. Відображення інформації у фінансовій звітності

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Термінологічні визначення та розуміння об'єктів сільського господарства за МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство».
2. Розмежування об'єктів основних засобів і біологічних активів згідно МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство».
3. Підходи до оцінки біологічних активів.
4. Формування справедливої вартості сільськогосподарської продукції.

Рекомендована література: [1, 4, 5, 11, 14, 15, 20, 21, 22, 23]

Змістовний модуль 2. Законодавчо-нормативне регулювання податкової системи та особливості прямого і непрямого оподаткування

Тема 8. Законодавчо-нормативне регулювання податкової системи та оподаткування податком на прибуток підприємств

План лекційного заняття:

1. Законодавчо-нормативне регулювання системи оподаткування в Україні.
2. Повноваження органів влади щодо встановлення податків і зборів.
3. Основні засади податкового законодавства України та їх вплив на діяльність господарюючого суб'єкта.
4. Податки і збори, що сплачуються в Україні.
5. Порядок обчислення суми податку, що сплачується до бюджету.
6. Податок на прибуток підприємств: платники, об'єкт та база оподаткування.
7. Різниці, на які коригується фінансовий результат до оподаткування.
8. Ставки, які використовуються при обчисленні податку на прибуток підприємств.
9. Обчислення та сплата податку на прибуток підприємств.
10. Особливості оподаткування податком на прибуток підприємств доходів (прибутків)

нерезидентів.

11. Звітність з податку на прибуток підприємств.

План семінарського заняття:

1. Визначення категорій платників податків за вимогами Податкового кодексу України
2. Класифікація податків на загальнодержавні та місцеві
3. Визначення бази оподаткування за окремими видами загальнодержавних податків
4. Відображення загальнодержавних податків на рахунках бухгалтерського обліку
5. Визначення особливостей загальної і спрощеної системи оподаткування
6. Визначення бази оподаткування податком на прибуток за результатами господарської діяльності підприємства
7. Розрахунок податку на прибуток шляхом коригування показників фінансової звітності
8. Складання та подання податкової декларації з податку на прибуток

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Принципи податкової системи України
2. Загальнодержавні та місцеві податки.
3. Загальна та спрощена система оподаткування.
4. Особливості спрощеної системи оподаткування.
5. Податкові періоди, терміни подання податкової звітності та сплати податку на прибуток.
6. Платники податку на прибуток, об'єкт оподаткування, ставки податку на прибуток.
7. Порядок формування звітності з податку на прибуток.

Рекомендована література: [2, 8, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 24]

Тема 9. Оподаткування податком на додану вартість та складання податкової звітності

План лекційного заняття:

1. Податок на додану вартість: платники, об'єкт та база оподаткування.
2. Ставки, які використовуються при обчисленні податку на додану вартість.
3. Порядок визначення податкових зобов'язань з ПДВ і податкового кредиту з ПДВ.
4. Визначення місця постачання товарів та послуг для цілей оподаткування ПДВ.
5. Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість.

План семінарського заняття:

1. Визначення господарських операцій, внаслідок яких виникають податкові зобов'язання з податку на додану вартість
2. Визначення господарських операцій за якими виникає податковий кредит з врахуванням принципу першої події
3. Розрахунок суми ПДВ, що сплачується до бюджету або відшкодовується з нього.
4. Звітність з податку на додану вартість.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Які операції з товарами є об'єктом оподаткування ПДВ?
2. Які операції з послугами є об'єктом оподаткування ПДВ?
3. Що є базою при оподаткуванні ПДВ?
4. Які ставки ПДВ ви знаєте?
5. Як формуються податкові зобов'язання з ПДВ?
6. Як формується податковий кредит з ПДВ?

Рекомендована література: [2, 3, 8, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 24]

Тема 10: Оподаткування податком на доходи фізичних осіб та складання податкової звітності

План лекційного заняття:

1. Платники податку на доходи фізичних осіб, об'єкт та база оподаткування.
2. Ставки, які використовуються при обчисленні податку на доходи фізичних осіб.
3. Особливості застосування податкової соціальної пільги для різних груп фізичних осіб.
4. Особливості оподаткування доходів нерезидентів
5. Порядок складання та подання звітності з податку на доходи фізичних осіб.

План семінарського заняття:

1. Формування бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб
2. Врахування доходів і соціальних пільг окремих категорій громадян
3. Розрахунки з податку на доходи фізичних осіб – працівників підприємства
4. Формування звітності з податку на доходи фізичних осіб

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Платники податку на доходи фізичних осіб.
2. Податок на доходи фізичних осіб: об'єкт та база оподаткування.
3. Ставки, які використовуються при обчисленні податку на доходи фізичних осіб.
4. Визначення статусу фізичних осіб як резидентів або нерезидентів для цілей справляння ПДФО.
5. Оподаткування доходів нерезидентів ПДФО.
6. Особливості застосування податкової соціальної пільги для різних груп фізичних осіб.
7. Особливості справляння ПДФО з нецільової благодійної допомоги.
8. Порядок складання та подання звітності з податку на доходи фізичних осіб.

Рекомендована література: [2, 3, 12, 20, 21, 22, 23, 24]

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Які основні складові Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), та яка їхня головна мета?
2. Які переваги та недоліки виникають при впровадженні МСФЗ?
3. Які ключові концепції містить Концептуальна основа МСФЗ?
4. Які якісні характеристики фінансової звітності передбачає Концептуальна основа?
5. Хто є основними користувачами фінансової інформації та які їхні основні потреби?
6. Яка структура звіту про фінансовий стан відповідно до МСФЗ?
7. Як побудовано звіт про прибутки, збитки та інші сукупні доходи?
8. Яка структура звіту про зміни у власному капіталі?
9. Яким чином формується звіт про рух грошових коштів за прямим методом?
10. Як складається звіт про рух грошових коштів за непрямим методом?
11. Які існують основні елементи та складові фінансової звітності?
12. Які критерії визнання активів у фінансовій звітності?
13. Що таке зобов'язання, та за якими критеріями вони визнаються у фінансовій звітності?
14. Які умови необхідні для визнання капіталу у фінансовій звітності?
15. Які методи оцінювання елементів фінансової звітності використовуються?
16. Які концепції капіталу розглядаються у Концептуальній основі та в чому їх сутність?
17. Які основні припущення повинні бути дотримані при складанні фінансової звітності?
18. Що таке метод нарахування у бухгалтерському обліку?
19. Як можна обґрунтувати безперервність діяльності підприємства та послідовність подання інформації?
20. Що таке облікова політика, та в яких випадках вона змінюється?
21. Чим відрізняється облікова політика від облікової оцінки, та як зміни облікової оцінки впливають на фінансову звітність?

22. Яка сфера застосування стандарту МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби»?
23. Як визначаються основні засоби та які підходи до їх групування?
24. З яких складових формується первісна вартість основних засобів?
25. Як оцінюються основні засоби в процесі їх використання для відображення у фінансовій звітності?
26. Які моделі оцінки основних засобів використовуються під час їх експлуатації?
27. Що означають поняття «амортизація», «знецінення» та «балансова вартість» основних засобів?
28. Які методи амортизації основних засобів застосовуються?
29. Які особливості нарахування амортизації нерухомості?
30. Як відображається вибуття основних засобів у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності?
31. Яку інформацію про основні засоби необхідно розкривати у фінансовій звітності?
32. Які активи можна класифікувати як нематеріальні?
33. Якими характеристиками повинен володіти нематеріальний актив для його визнання?
34. Як оцінюються нематеріальні активи при їх придбанні?
35. Що таке гудвіл, і за яких умов він визнається нематеріальним активом?
36. Як оцінюються активи, отримані в результаті обміну на інші активи?
37. Як визначається вартість нематеріальних активів, отриманих за державними грантами?
38. Як створюються та визнаються внутрішньогенеровані нематеріальні активи?
39. Які моделі оцінки нематеріальних активів використовуються у процесі їх використання?
40. Які методи амортизації застосовуються до нематеріальних активів і в чому їх особливості?
41. Що таке знецінення нематеріальних активів?
42. Яка інформація про нематеріальні активи має бути розкрита у фінансовій звітності?
43. Що таке інвестиційна нерухомість та яка сфера застосування МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»?
44. Як здійснюється оцінка інвестиційної нерухомості?
45. Як проводиться переоцінка основних засобів, які класифікуються як інвестиційна нерухомість?
46. Чи може орендоване майно класифікуватися як інвестиційна нерухомість?
47. Яку інформацію необхідно розкривати у фінансовій звітності про інвестиційну нерухомість?
48. У чому полягає різниця між операційною та фінансовою орендою?
49. Що таке справедлива вартість інвестиційної нерухомості?
50. Як визначається збиток від знецінення активів?
51. Які основні положення містить стандарт МСБО 2 «Запаси»?
52. Як оцінюються запаси при їх придбанні та використанні?
53. Які операції не підпадають під дію МСБО 18 «Дохід» та як оцінюється дохід згідно зі стандартом?
54. Коли слід застосовувати дисконтовану вартість для оцінки доходу та як її обчислити?
55. Які особливості оцінки доходу за бартерними операціями?
56. Які критерії визнання доходу від продажу товарів?
57. Як здійснюється визнання доходу від надання послуг?
58. Що таке метод відсотка завершеності та як визначити ступінь виконання робіт?
59. Як визнавати дохід, якщо неможливо точно оцінити результат операції?
60. Що таке дивіденди, та за яких умов вони визнаються доходом?
61. Що таке роялті та коли підприємство може його визнавати?
62. Яку інформацію про доходи слід розкривати у звітності?

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ для денної та заочної форм навчання

Модулі	Змістовний модуль 1				Допуск – 50 балів Екзамен – 50 балів Загальна оцінка з курсу - 100 балів
Загальна кількість балів за модулем № 1	21 / 20				
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	
Семінарське заняття	3 / 0	3 / 0	3 / 5	3 / 5	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Індивідуально-консультаційна робота	6 / 10				
Модульна контрольна робота	3 / 0				
Модулі	Змістовний модуль 2				
Загальна кількість балів за модулем № 2	12 / 5				
Теми	T.5	T.6	T.7		
Семінарське заняття	3 / 0	3 / 5	3 / 0		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Модульна контрольна робота	3 / 0				
Модулі	Змістовний модуль 3				
Загальна кількість балів за модулем № 3	17 / 25				
Теми	T.8	T.9	T.10		
Семінарське заняття	3 / 5	3 / 0	3 / 0		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Модульна контрольна робота	3 / 15				
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5 / 5				

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

Максимальна кількість балів отриманих здобувачем вищої освіти денної форми навчання на семінарському занятті становить 3 бали, заочної форми – 5 балів (табл. 7.1). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки	3	5
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки	2	4
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання	1	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі	0	0

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів для денної форми навчання, та від 0 до 15 для заочної форми навчання (табл. 7.2).

Таблиця 7.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах модульної контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання	
	Денна форма	Заочна форма
Теоретичні питання	1	5
Практичні завдання	2	10
Всього	3	15

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуально-консультаційна робота передбачає виконання реферату, презентації, проєктів або інших форм, описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 7 балів для денної форми навчання та від 0 до 10 балів для заочної форми навчання (табл. 7.3).

Таблиця 7.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовки по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками	6	10
Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації	3	5
Не написання реферату та презентації по ньому	0	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та підсумкового контролю (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

Неформальна освіта

Таблиця 7.4

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів		Форми заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
Денна форма	Заочна форма			
6	10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ЕКТС) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalna-informalna-osvita
3	5	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо.
0	0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: <https://mof.gov.ua/uk/search?query=%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97>
2. Бюджетний кодекс України: Закон від 08.07.2010 № 2456-VI // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
3. Податковий кодекс України: Закон від 02.12.2010 № 2755-VI // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Мазіна О.І., Рогозний С.А. Міжнародні стандарти фінансової звітності та їх практичне застосування: навчальний посібник. Ірпінь. Університет ДФС України. 2021. 440 с.
5. Зубілевич С.Я., Мазіна О.І., Рогозний С.А., Карпачова О.В., Дядюн О.О. Міжнародні стандарти фінансової звітності: Короткий курс для практиків. Х. : ТОВ «ФАКТОР-ДРУК», 2020. 364 с.
6. Міжнародні стандарти обліку та звітності [Текст] : підручник / А. І. Крисоватий, В. М. Панасюк, І. В. Мельничук, Т. Г. Бурденюк ; за заг. ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : THEU, 2019. 425 с.

Допоміжна:

7. Metelytsia V., Gagalyuk T., Kolisnyk O. The report on sustainable development and investments in the agricultural sector: the environmental capital perspective. Ukrainian Economic Journal. № 6. 2024. URL: <https://journals.dpu.kyiv.ua/index.php/economy/article/view/476/458>
8. Колісник О.П., Корник М. І., Романюк А. П. Таксономія UA iXBRL: відображення оренди. Науково-практичний журнал «Український економічний часопис». № 3. 2023. С. 72=77. URL: <https://journals.dpu.kyiv.ua/index.php/economy/article/view/321/305>
9. Кулик В.А. Левченко З.М. Облікова політика підприємства: навчальний посібник. SBA print. 2019. 238 с.
10. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури». 2020. 647 с.
11. Сторожук Т. М., Дружинська Н. С. Звітність підприємства: навчальний посібник. Державний податковий університет. Ірпінь. 2024. 660 с. URL: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/posibnyk_2024_IR_2425%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/posibnyk_2024_IR_2425%20(2).pdf)
12. Фінансовий облік: навчальний посібник. В. М. Красівський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.

Міжнародні видання:

13. Mazina O., Osmyatchenko V., Oliinyk V., Matselyukh N., Ilin V., Orzeł A. (2019). The influence of the global technological changes on principles and functions of accounting and formation of the organization strategy. Journal of Security and Sustainability Issues. 8(4): P. 631–641. [\(http://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.4\(7\)\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.4(7)) (Scopus) Journal of Accounting and Economics. R. L. Watts. Massachusetts Institute of Technology. URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-accounting-and-economics>
14. Journal of Accounting Research. The Accounting Research Center at the University of Chicago Booth School of Business. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/1475679x>
15. Journal of Finance. Wiley-Blackwell. American Finance Association. URL: <http://www.wiley.com/bw/journal.asp?ref=0022-1082>
16. Journal of Financial Economics. SIR Ranking of Netherlands. URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-financial-economics/>
17. Review of Financial Studies. Oxford University Press on behalf of the Society for Financial Studies. URL: <http://sfs.org/wp-signup.php?new=www.sfsrfs.org>
18. Journal of Labor Economics. Society of Labor Economists, Economics Research Center / NORC. The University of Chicago Press. URL: <https://www.journals.uchicago.edu/toc/jole/current>
19. Journal of Marketing. American Marketing Association. URL: <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=22951&tip=sid&clean=0>

Інформаційні ресурси Інтернет:

20. Сайт Верховної Ради України: [//www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
21. Сайт Кабінету Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>
22. Сайт ЛІГА:ЗАКОН: <https://ips.ligazakon.net/>
23. Сайт Міністерства Фінансів України: <https://mof.gov.ua/uk/>

Монографії:

24. Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: монографія / Сторожук Т.М., Занько Б.М., Колісник О.П. та ін.; за заг. ред. Т.М. Сторожук. Ірпінь: УДФСУ, 2021. 256 с.

9. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри обліку та аудиту
від _____ 20__ р. № _____

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП